

5.7.2024

Sosiaali- ja terveysministeriö
lausuntopalvelu.fi

Viite: VN/15547/2024

Tehyn lausunto hallituksen esitykseen eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain 22 §:n ja sosiaalihuoltolain 50 §:n muuttamisesta

Tausta

Esityksessä ehdotetaan, että terveydenhuoltolain 22 §:ää muutettaisiin siten, että jatkossa hyvinvointialueella, Helsingin kaupungilla ja HUS-yhtymällä ei olisi enää lakisääteistä velvollisuutta huolehtia siitä, että sen asukas tai terveyskeskuksen potilas saa perusterveydenhuollossa terveydentilaansa koskevan ajokorttilaissa tarkoitetun todistuksen tai lausunnon. Jatkossa ajokorttilausunto olisi lähtökohtaisesti hankittava yksityiseltä palveluntuottajalta. Lakiehdotus ei koskisi erikoissairaanhoidon. Sosiaalihuoltolain nojalla annettavan päätöksen oikaisuvaatimusmenettelyä koskevassa säännöksessä oleva virhe korjattaisiin siten, että myös sosiaalihuoltolain nojalla annettuihin päätöksiin tehdyt oikaisuvaatimukset tulisi aina käsitellä hyvinvointialueen toimielimessä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.

Tehyn näkemykset terveydenhuoltolain 22§:n muutoksesta

Esitys vähentäisi hyvinvointialueiden kustannuksia, mutta toisaalta myös hyvinvointialueiden vastaanottokäynneistä ja todistuspalkkioista perimiä asiakasmaksutuottoja. Jos todistukset ja lausunnot haettaisiin tulevaisuudessa pelkästään yksityiseltä palveluntuottajalta, kasvaisivat valtion maksamat Kela-korvaukset. Esitys vapauttaisi hyvinvointialueiden lääkäreiden ja sairaanhoitajien työaikaa potilastyöhön, jota pidämme esityksen hyvänä puolena.

Tehy ei pidä kuitenkaan kannatettava terveydenhuoltolain 22§:n muutosta, koska yksityisellä palveluntuottajalla todistusten ja lausuntojen hinta saattaa nousta eriarvoistavan korkeaksi. Tämä koskee pienituloisia ja erityisesti ikäihmisiä, joilta vaaditaan usein lausunnot laajennettuina lääkärilausuntoina, joiden kustannukset ovat korkeammat. Lausunnotuonnoksessa sanotaan, että ajokorttilausunnot saisi jatkossa *lähtökohtaisesti* yksityiseltä palveluntuottajalta. Millaisissa tilanteissa lausunnot voisi saada julkisesta terveydenhuollosta? Näemme, että jos todistusta tai lausuntoa varten tarvitaan lisäselvittelyjä, niin ne joudutaan todennäköisesti toteuttamaan kuitenkin julkisella sektorilla.

Pelkona on, että yksityiset palveluntuottajat nostavat hintojaan, koska julkisessa terveydenhuollossa ei enää asetettaisi vertailuhintaa lausunnoista perittäville maksuille.

Helsingissä 5.7.2024

Millariikka Rytönen
puheenjohtaja
Tehy ry

Lisätiedot: Tiina Cederberg, työelämäasiantuntija, tiina.cederberg@tehy.fi